

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Lučice, okres Havlíčkův Brod

582 35 Lučice 51

Identifikátor školy: 600 086 615

Termín konání orientační inspekce: 6., 10., 11., 13., 14. březen 2003

Čj.:	111 033/2003-05087
Signatura:	ok1cw107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Lučice je úplná základní škola. Celkem šest tříd navštěvuje v letošním školním roce 74 žáků. Společná výuka probíhá ve spojeném druhém a třetím ročníku, čtvrtém a pátém ročníku a na druhém stupni v šestém a sedmém ročníku. Na druhém stupni je pouze 30 žáků. Škola má i pro školní rok 2002/2003 udělenou výjimku z počtu žáků. Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Škola je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je obec Lučice, 582 35 Lučice 90. Škola sdružuje mateřskou školu, základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Mateřské školy v Lučici a v Malčíně patří k odloučeným pracovištím školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole v předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka, přírodopis, fyzika a chemie.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve škole pracuje osm pedagogických pracovníků. Dva učitelé jsou bez odborné a pedagogické způsobilosti. Oba absolvují formou kombinovaného studia vysokou školu, z nichž je jedna bez pedagogického zaměření. Některé vyučovací hodiny dalších tří pedagogických pracovníků jsou odučeny také bez odborné a pedagogické způsobilosti. Výchovný poradce ve škole je bez odborné kvalifikace pro tuto činnost. Náplň jeho práce je zpracována v Úkolech výchovného poradce na školní rok 2002/2003.

Ve škole nepracují metodická sdružení ani předmětové komise. Pedagogická rada je ustanovena, schází se několikrát do roka. Ředitelka školy provádí kontrolní činnost. Hospitační činnost je zaměřena na nekvalifikované učitele, kteří měli možnost získat zkušenosti i vlastními hospitacemi. Nedostatečnou kontrolou učebních plánů došlo k nesplnění časové dotace volitelných předmětů v současném devátém ročníku.

Organizace školy je zpracována ve vnitřním řádu školy a školním řádu, který obsahuje náležitosti stanovené vyhláškou č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Z důvodu dojíždění žáků z okolních obcí a jejich závislosti na autobusových spojích jsou zkráceny některé přestávky mezi vyučovacími hodinami a přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním pro 4. – 9. ročník. V době inspekční činnosti byla organizace chodu školy ztížena zvýšenou nemocností učitelů a žáků. Nižší funkčnost vnitřního informačního systému ve vztahu k pedagogům se částečně projevila v bezprostřední přípravě na vyučování, protože o suplovaných hodinách byli někteří vyučující informováni až ráno před vyučováním.

Rodičům i veřejnosti je poskytnut včas dostatek informací o činnosti žáků a školy. Škola zajišťuje u příležitosti svátků na obecním úřadě výstavy a ve spolupráci s obecním úřadem se podílí na vítání občánků.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola se nachází v budově z roku 1922. Zřizovatelem je průběžně opravována. Ve škole je dostatek prostor a učeben. Školní družina je umístěna v samostatné místnosti, přizpůsobené aktivitám družiny. Tělesná výchova probíhá v budově obecního úřadu v tělocvičně, kde jsou mimořádně organizovány společenské akce pro občany. V době inspekční činnosti byly hygienické podmínky v tělocvičně pouze vyhovující – nebylo zde řádně uklizeno a vyvětráno. Škola může využívat ještě dvě hřiště. Ve škole nejsou šatny.

Škola i učebny jsou esteticky vyzdobeny. Jako odborná učebna je zřízena pouze počítačová učebna se čtyřmi počítači pořízenými v rámci projektu Státní informační politiky ve vzdělávání a pěti dalšími, získanými od sponzora. Na nových počítačích se výukové programy z licenčních důvodů ještě nepoužívají. V bývalé odborné učebně fyziky a chemie není funkční elektrické a vodovodní rozvodné zařízení.

Žáci jsou ve sledovaných předmětech vybaveni vhodnými učebnicemi. V jazykové oblasti mohou učitelé používat při výuce doplňkové učebnice, magnetofonové nahrávky, nástěnné tabule a zvláště na prvním stupni další učební pomůcky. Při výuce anglického jazyka využívají připojení k internetu. Vybavení kabinetu přírodních věd na druhém stupni je celkově na průměrné úrovni. Škola v této oblasti téměř nepořizuje nové učební pomůcky. Ve škole je zřízena žákovská a učitelská knihovna. Žákovská knihovna je řádně vedena, svazky jsou umístěny ve skříních ve třídě. Přírůstky do žákovské knihovny jsou minimální. Systematizace knižního fondu učitelské knihovny teprve probíhá. Kopírování výukových a jiných materiálů je pedagogům umožněno na Obecním úřadu v Lučici.

Materiální podpora výuky byla zaznamenána. Účelné využívání učebních pomůcek je sledováno. Na obnově a rozvoji materiálně-technického zázemí se podílí především zřizovatel, menší měrou i sponzoři.

Materiálně-technické podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu Základní škola

Ve škole se vyučuje podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996. Při sestavování učebních plánů nebyly brány v úvahu Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998. Kontrolou rozvrhu deváté třídy v letošním školním roce a zápisů v třídních knihách z období 1999 – 2002 bylo zjištěno, že není dodržena časová dotace volitelných předmětů. Ve volitelných předmětech nebyl dodržen minimální počet 6 hodin pro 6. – 9. ročník, jelikož celková dotace v uvedeném období činí 3 hodiny. Povinné předměty učebního plánu jsou doplněny všestrannou nabídkou zájmových kroužků.

Výuka není v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je neúčinný.

Návaznost výuky cizího jazyka žáků přecházejících z malotřídní školy je zajištěna.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazykových předmětech (český jazyk, německý jazyk, anglický jazyk)

Předměty jazykové oblasti jsou vyučovány 3 vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí a 2 vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti. V jedné hodině byly zjištěny nepřesnosti v odborném vyjadřování způsobené absencí odborné způsobilosti, v několika hodinách byly zjištěny nedostatky v metodické oblasti výuky jazyků bez ohledu na pedagogickou způsobilost.

Motivační nástroje byly nejméně úspěšněji použity na prvním stupni, zvláště v první třídě. Žáci byli hodnoceni různými formami v průběhu, někdy i v závěru vyučování. Dostatek prostoru pro efektivní zhodnocení chování žáků bylo věnováno vyučujícím ve spojeném druhém a třetím ročníku. Náznak sebehodnocení v první třídě proběhl bez náležitého efektu. Ve spojeném čtvrtém a pátém ročníku je sebeevaluace žáků v anglickém jazyce realizována formou portfolií. V hodinách německého jazyka chyběla vstupní motivace. Až v druhé části těchto hodin byli žáci zaujati řešením zajímavých jazykových úkolů z nakopírovaných materiálů.

V převážné části hodin byla bezprostřední příprava vyučujících na vyučování velmi dobrá. V jedné hodině českého jazyka chyběla návaznost probíraného učiva z důvodu nepředání informací mezi vyučujícími, které zde tento předmět následně za sebou vyučovaly.

Učitelé při výuce používali v některých hodinách pouze učebnice, někdy byla výuka doplněna různými slovníky, nakopírovaným materiálem a zvláště na prvním stupni učebními pomůckami, určenými především k upevnování a procvičování učiva. Poslech s porozuměním v hodinách cizích jazyků byl procvičován pomocí magnetofonové nahrávky.

Formy a metody výuky odpovídaly věku žáků a ve většině hodin i jejich aktuálním potřebám. V některých hodinách nebyla volba metod a forem výuky přizpůsobena nízkému počtu žáků, převládala zde stereotypní práce s učebnicí, což vedlo k pasivitě žáků a jejich nesamostatnosti. Při spojeném vyučování dvou nebo tří ročníků v českém jazyce pracovali žáci diferencovaně podle ročníků. Samostatně vyhledávali informace ve slovnících nebo používali nakopírovaný materiál. Opakování učiva v českém jazyce ve spojeném čtvrtém a pátém ročníku proběhlo při skupinové práci na stanovištích. Zvláště ve druhém a třetím spojeném ročníku byl zaznamenán individuální přístup vyučujícího k žákům, někdy až na úkor vyučovacího času věnovanému společné práci se třídou.

Na prvním stupni bylo vytvořeno velmi dobré psychohygienické podmínky. Ve všech hodinách si žáci našli prostor pro relaxaci. Na druhém stupni byly relaxační fáze vyučování zařazeny výjimečně. Psychiku žáků pozitivně ovlivňoval tolerantní a klidný přístup vyučujících k žákům.

Osobnost žáka byla nejvíce respektována ve druhém a třetím spojeném ročníku. Komunikativní dovednosti žáků byly dostatečně rozvíjeny na prvním stupni a v hodině anglického jazyka. Hodiny německého jazyka probíhaly téměř bez vzájemné konverzace, ani v hodinách českého jazyka na druhém stupni nebyli žáci vedeni k vyjadřování vlastních názorů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazykových předmětech jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech (matematika, prvouka, fyzika, chemie, přírodopis)

Sledované hodiny uvedených předmětů byly s výjimkou spojeného druhého a třetího ročníku vyučovány s odbornou a pedagogickou způsobilostí, výuku chemie zajišťuje absolvent učitelského směru jiného oboru.

Vstupní i průběžná motivace byla nejvíce uplatňována v hodinách v prvním ročníku. Znalosti žáků byly prověřovány různými formami, využito bylo i zkoušení žáků před třídou u tabule. Při řešení či provádění úkolů byla ve sledovaných hodinách poskytována zpětná vazba především slovní formou. Žáci nebyli vedeni téměř k žádnému vzájemnému hodnocení či sebehodnocení.

Příprava učitelů na výuku byla většinou velmi dobrá. Negativně na koncepci vyučovací hodiny se projevilo nedůsledné předávání informací mezi vyučujícími, kteří suplovali. Další vyučující i učitelé, kteří se vraceli po delší nepřítomnosti do školy, tak neměli ucelený přehled o probraném a procvičeném učivu.

Výuka je soustředěna do kmenových tříd. V každé hodině byla zaznamenána práce s učebnicí. V hodinách fyziky byly využity demonstrační pokusy a zpětný projektor na promítnutí textu příkladů. V hodině přírodopisu byl použit obrazový materiál a encyklopedie. Do sledované hodiny chemie nebyly zařazeny další učební pomůcky. Použití výpočetní techniky nebylo zaznamenáno v žádné sledované hodině.

V úvodu většiny hodin byli žáci seznámeni s obsahem práce v hodině. Pozitivním přínosem pro žáky je existence samostatné první třídy. Vyučující s dlouhodobou pedagogickou praxí v této třídě vytvořila podmínky pro vyvážený rozvoj obou složek výchovně-vzdělávacího procesu. Ve třídách, jejichž skladba byla ovlivněna vysokou absencí žáků nebo spojováním ročníků, odpovídaly struktura vyučovacích hodin, výběr, posloupnost i množství informací jen částečně jejich aktuálnímu složení. Sledované hodiny matematiky na prvním stupni ve spojených ročnících byly po stránce metodické poznamenány nedostatkem informací vyučujících o předchozí výuce. V hodině matematiky na druhém stupni, z organizačních důvodů spojené z žáků ze tří ročníků, byla žákům jednotlivých ročníků zadána samostatná práce. V průběhu hodiny byla zařazena kontrola správnosti řešení příkladů a vyhodnocení úspěšnosti žáků jen ojediněle. Na druhém stupni v přírodovědných předmětech převládalo dominantní postavení učitelů. Jako negativum v těchto předmětech se projevilo spojování ročníků, na druhém stupni nutné z hlediska celkově nízkého počtu žáků. Různorodým tématům v jednotlivých ročnících nemohla být věnována náležitá pozornost. Spojená hodina chemie měla nejméně propracovanou metodiku. Na prvním stupni bylo zohledňováno pracovní tempo žáků, zaznamenán byl i individuální přístup učitelů k žákům. Diferencovaná práce či práce s talentovanějšími žáky nebyly do sledovaných hodin zařazovány, což se částečně projevilo ve snížení pozornosti žáků. Efektivita využití vyučovacího času byla celkově průměrná. Odborné nepřesnosti byly zjištěny v matematických zápisech ve spojeném druhém a třetím ročníku a v zápisech základního učiva chemie.

Psychohygienické podmínky byly celkově průměrné. Ve sledovaných hodinách prvního ročníku, kdy výuku doplňovaly různé činnosti na relaxačním koberci a psychiku žáků pozitivně ovlivňovala trpělivost vyučujících, jsou hodnoceny jako velmi dobré. Na druhém stupni nebyly střídány různé metody práce, chvilky věnované fyzické relaxaci nebyly zařazeny ani do jedné ze sledovaných hodin.

Pracovní atmosféra byla převážně klidná, mezi učiteli a žáky převládaly většinou pozitivní vztahy. Vyučující první třídy rozvíjela jazykovou kulturu projevu žáků. Žáci prvního stupně byli většinou aktivní, značná pasivita spojená s neznalostmi učiva byla zjištěna na druhém stupni. Velice nízký počet žáků v jednotlivých ročnících druhého stupně se v hospitovaných hodinách projevil jako demotivující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola nemá systematiku zpracování používání vlastních či jiných evaluačních nástrojů. Učitelé sledují výsledky vzdělávání a výchovy žáků ve svém oboru bez komplexní vazby na výchovně-vzdělávací proces školy. Hodnocení a možnost srovnání sportovních výkonů žáků probíhá každoročně při lehkotletických závodech a fotbalových turnajích, organizovaných několika venkovskými školami. V loňském školním roce dosáhli žáci největšího úspěchu ve vybíjené, kde obsadili první místo v okrese, a v letošním školním roce získal jeden žák druhé místo v okresním kole soutěže v anglickém jazyce.

Pozitiva nad negativy převažovala ve výuce sledovaných předmětů v prvním ročníku a v předmětu anglický jazyk. V ostatních předmětech jazykové a přírodovědné oblasti byla zjištěna průměrná úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Ve škole proběhla tematická inspekce Integrace žáků s mentálním postižením.
- Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a ve zřizovací listině jsou shodné.
- Provoz školy byl v době inspekční činnosti ovlivněn vyšší absencí učitelů a žáků školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 20. 1. 2003 čj. 11 264/03-21,
2. Zřizovací listina ze dne 4. 10. 2002 bez čj.,
3. Rozhodnutí MŠMT o udělení výjimky z počtu žáků ze dne 2. 4. 2002 čj. 16 500/02-22,
4. třídní knihy, třídní výkazy za školní rok 2001/2002 a 2002/2003,
5. katalogové listy,
6. školní řád,
7. rozvrhy hodin,
8. záznamy z pedagogických rad,
9. Výroční zpráva Základní školy v Lučici, okres Havlíčkův Brod,
10. osobní dokumentace žáka s postižením, jeho vysvědčení a individuální vzdělávací program,
11. dlouhodobá koncepce (Plán práce Základní školy Lučice, okres Havlíčkův Brod),
12. Plán práce školy na rok 2002/2003,
13. vnitřní řád školy,
14. pracovní řád pro pedagogické pracovníky školy,
15. Provozní řád ZŠ Lučice,
16. hospitační záznamy ředitelky školy,
17. Úkoly výchovného poradce na školní rok 2002/2003,
18. podkladová inspekční dokumentace,

19. dotazník pro ředitelku školy,
20. inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují průměrnou úroveň plnění vzdělávacího programu Základní škola.

Vedení školy spolupracuje se zřizovatelem při zlepšování materiálně-technických podmínek ve škole.

Použité vyučovací metody v převážné části sledovaných hodin na prvním stupni odpovídaly věku žáků a podněcovaly jejich aktivitu. Při výuce na druhém stupni byl zjištěn často pasivní přístup žáků k vyučování, zčásti způsoben použitými výukovými metodami, zčásti ovlivněn nízkým počtem žáků ve třídách. V hodinách cizích jazyků byly částečně použity netradiční formy vyučování. V přírodovědných předmětech byla výuka na druhém stupni negativně ovlivněna spojováním ročníků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Hana Štefánková
Členové týmu	RNDr. Antonín Müller
	Mgr. Eva Bekeová
	Dana Kuličková	
	Marie Veverková	

V Havlíčkově Brodě dne 10. dubna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. dubna 2003

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Hana Šotolová

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad - OŠMS	2003-05-06	48/2003
Zřizovatel	2003-05-06	47/2003

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.